

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

ΣΕ ΜΕΙΖΟΝΑ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια, στις 6 Δεκεμβρίου 2023, με την εξής σύνθεση: Σωτηρία Ντούνη, Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Γεωργία Μαραγκού, Αγγελική Μαυρουδή, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου, Αντιπρόεδροι, Γεώργιος Βοΐλης, Κωνσταντίνος Ζώη, Βασιλική Σοφianού, Δημήτριος Τσακανίκας, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Ασημίνα Σακελλαρίου, Ευαγγελία Σεραφή, Αικατερίνη Μποκώρου, Αντιγόνη Στίνη, Βασιλική Πέππα, Δημήτριος Κοκοτσής, Ευφροσύνη Παπαδημητρίου, Γεώργιος Παπαϊσιδώρου, Ιωάννα Ρούλια, Ιωάννης Καλακίκος, Ελένη Σκορδά, Νικόλαος Βόγκας και Ευαγγελία Πασπάτη, Σύμβουλοι. Γραμματέας ο Γεώργιος Καρασαββίδης.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας: Σταμάτιος Πουλής

Για να άρει την αμφιβολία η οποία εισάγεται με το πρακτικό .../2023 του Στ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΑΒΔ .../2023) και την .../2023 Πράξη της Προεδρεύουσας Αντιπροέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Σωτηρίας Ντούνη.

Η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) δεν παραστάθηκε, αλλά εμφανίστηκε στο ακροατήριο ο νόμιμος εκπρόσωπός της ..., Διευθύνων Σύμβουλος, ο οποίος παρείχε διευκρινίσεις αναφορικά με το παραπεμφθέν αίτημα άρσης αμφιβολίας και ζήτησε να συζητηθεί η υπόθεση καθώς και προθεσμία για κατάθεση υπομνήματος, η οποία του χορηγήθηκε μέχρι τη Δευτέρα, 11.12.2023.

Η εταιρεία με την επωνυμία ... δεν παραστάθηκε.

Το Ελληνικό Δημόσιο, όπως νόμιμα εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών, παραστάθηκε δια δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Βασιλικής Παπαλόη.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας, ο οποίος ανέπτυξε προφορικά την από 6.12.2023 γνώμη του, κατά τα αναφερόμενα στη συνημμένη έγγραφη πρότασή του, σύμφωνα με την οποία η υποβληθείσα για έλεγχο δημόσια σύμβαση μεγάλης οικονομικής αξίας συνιστά μία ιδιότυπη σύμβαση προμήθειας, με την οποία ο αναθέτων φορέας διασφαλίζει αφενός μεν την «εικονική» προμήθεια ηλεκτρικού

ρεύματος, αφετέρου δε την προμήθεια των εγγυήσεων προέλευσης, ενώ αρμόδιο για τη διενέργεια του ελέγχου του οικείου σχεδίου συμβάσεως είναι το Στ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε στις 22 Δεκεμβρίου 2023 σε τηλεδιάσκεψη με τη χρήση της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e:Presence.gov.gr, σύμφωνα με το άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, με παρόντες τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από την Αντιπρόεδρο Άννα Λιγωμένου και τους Συμβούλους Δημήτριο Τσακανίκα και Δημήτριο Κοκοτσή, που είχαν κώλυμα (άρθρο 293 παρ. 3 του ν. 4700/2020) και λαμβανομένου υπόψη ότι δεν ασκεί επιρροή η εντωμεταξύ επελθούσα προαγωγή της Προεδρεύουσας Αντιπροέδρου σε Πρόεδρο κατ' άρθρ. 293 παρ. 2 του ν. 4700/2020.

Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Αντιγόνης Στίνη και

Αφού σκέφθηκε κατά τον νόμο

Αποφάσισε τα εξής:

1. Με το .../2023 Πρακτικό του Στ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ζητείται από την Ολομέλεια του Δικαστηρίου να άρει, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 337 του ν. 4700/2020 (Α' 127), την αμφιβολία που ανέκυψε ενώπιον του Κλιμακίου κατά τον έλεγχο του σχεδίου σύμβασης με τίτλο «Προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος μέσω διμερών συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με χρηματικό διακανονισμό (Financial Virtual Corporate Power Purchase Agreement – PPA) και μεταβίβαση πιστοποιητικών», μεταξύ της ... και της εταιρείας ...

2. Το ως άνω αίτημα άρσης αμφιβολίας νομίμως, κατ' άρθρο 326 παρ. 4 του ν. 4700/2020, εισάγεται λόγω σπουδαιότητας ενώπιον της μείζονος σύνθεσης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατόπιν της .../2023 πράξης της Προεδρεύουσας Αντιπροέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου Σωτηρίας Ντούνη (πρβλ. ΕλΣυν Μείζ. Ολ. 1099/2023 σκ. 2).

3. Η κατά τα ανωτέρω εισαγόμενη αμφιβολία του Στ' Κλιμακίου προέκυψε για τα κάτωθι ζητήματα: α) αν το υπό έλεγχο σχέδιο σύμβασης αφορά σε σύμβαση μεγάλης οικονομικής αξίας υπαγόμενη στον προσυμβατικό έλεγχο κατά την έννοια του άρθρου 324 παρ. 1 του ν. 4700/2020, β) αν μία σύμβαση με τα χαρακτηριστικά της επίμαχης σύμβασης εμπίπτει στην έννοια της σύμβασης παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για την απόκτηση χρηματοπιστωτικού μέσου του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020 και εξαιρείται, για τον λόγο αυτό, του προσυμβατικού ελέγχου και γ) σε περίπτωση που κριθεί ότι η επίμαχη σύμβαση υπάγεται στον προσυμβατικό έλεγχο και δεν συντρέχει περίπτωση εξαίρεσης, αν αρμόδιο για τη διενέργεια του ελέγχου είναι το Στ' ή το Ζ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Από το ως άνω Πρακτικό .../2023 του Στ' Κλιμακίου και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

4α. Με την ... απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. έγινε δεκτή η από ... εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας και εγκρίθηκαν τα τεύχη δημοπράτησης για τη διενέργεια διαγωνισμού με αντικείμενο την «Προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος μέσω διμερών συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με χρηματικό διακανονισμό (Financial Virtual Corporate Power Purchase Agreement – PPA) και μεταβίβαση πιστοποιητικών», προϋπολογιζόμενης δαπάνης 102.000.000 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης, πλέον ΦΠΑ) με τους εξής ειδικότερους όρους: α) η συμφωνία αφορά στην κάλυψη αναγκών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. σε ηλεκτρικό ρεύμα έως 100 GWh ανά έτος και έως οχτώ (8) χρόνια με δυνατότητα προαίρεσης επιπλέον τεσσάρων (4) ετών, β) η ως άνω ποσότητα ηλεκτρικού ρεύματος θα προέρχεται κατά 50% από φωτοβολταϊκά και κατά 50% από αιολικά πάρκα, γ) η συμφωνία δεν αφορά σε φυσική παράδοση ηλεκτρικής ενέργειας από τον αντισυμβαλλόμενο παραγωγό, ο οποίος δεσμεύεται ότι θα εγγέει στο σύστημα του ΑΔΜΗΕ την παραγόμενη ενέργεια, έναντι μίας σταθερής τιμής που εγγυάται η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., δ) ο σχετικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου - παραγωγού θα διενεργηθεί σε δύο στάδια, ήτοι στάδιο προεπιλογής (Α΄ Φάση) και στάδιο υποβολής δεσμευτικής προσφοράς (Β΄ Φάση), κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 266 του ν. 4412/2016, ε) παρέχεται η δυνατότητα κατάθεσης προσφοράς και για μέρος μόνο του αντικειμένου της σύμβασης, εφόσον με αυτήν προσφέρονται τουλάχιστον 20 GWh ρεύματος ετησίως, στ) η τιμή εκκίνησης για την υποβολή προσφορών, η οποία αποτελεί την εγγυημένη από την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. τιμή του ρεύματος, ορίσθηκε στο ύψος των 85 ευρώ/MWh, ζ) η σύμβαση θα ανατεθεί κατά προτεραιότητα σε συμμετέχοντες που διαθέτουν υφιστάμενες μονάδες Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) σε λειτουργία, με συνολική ελάχιστη δυναμικότητα 10MW, ενώ, σε περίπτωση μη κάλυψης του 100% του αντικειμένου της σύμβασης, το υπολειπόμενο ποσοστό θα καλύπτεται από συμμετέχοντες που διαθέτουν υπό ανάπτυξη μονάδες και έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης (ΟΠΣ) από τον διαχειριστή του δικτύου, με συνολική ελάχιστη δυναμικότητα 10MW και, τέλος, σε περίπτωση και πάλι μη κάλυψης του αντικειμένου, το υπολειπόμενο ποσοστό θα καλύπτεται από συμμετέχοντες που διαθέτουν υπό ανάπτυξη μονάδες χωρίς ΟΠΣ, με συνολική ελάχιστη δυναμικότητα 10MW και η) με τη συμφωνία ο παραγωγός δεσμεύεται για την μεταβίβαση στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. των Εγγυήσεων Προέλευσης που θα αντιστοιχούν στην παραγόμενη με βάση τη σταθερή τιμή ενέργεια. Σε εκτέλεση αυτών εκδόθηκε η 6/2023 σχετική Διακήρυξη για την ανάθεση της ως άνω προμήθειας

4β. Στο άρθρο 1.3 της Διακήρυξης, υπό τον τίτλο «Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης», ορίζεται ότι: «Αντικείμενο της σύμβασης είναι η προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος μέσω διμερών συμβάσεων αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας με χρηματικό διακανονισμό (Financial / Virtual Corporate PPA Pay-as-Produced) για την κάλυψη των ενεργειακών

αναγκών της ΕΥΑΘ ΑΕ χρονικής διάρκειας οκτώ ετών, με δικαίωμα προαίρεσης τεσσάρων ετών και συνολικό όγκο εκατό (100) γιγαβατώραν (GWh) ετησίως, με σκοπό την ενεργειακή ασφάλεια του αναθέτοντος φορέα. Προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη και η οικονομικά βέλτιστη κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της ΕΥΑΘ ΑΕ, ο συνολικός ετήσιος όγκος θα καλυφθεί κατά 50% από Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας και κατά 50% από Αιολικούς Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας. Προσφορές μπορεί να υποβληθούν και για μέρος μόνο του αντικειμένου της σύμβασης, εφόσον με αυτήν προσφέρονται τουλάχιστον είκοσι (20) γιγαβατώρας (GWh) ετησίως. Οι προσφορές μπορούν να αφορούν οποιαδήποτε από τις δύο τεχνολογίες ή και τις δύο τεχνολογίες. Δεν είναι απαραίτητο οι προσφορές να περιλαμβάνουν παραγόμενη ποσότητα ενέργειας και από τις δύο τεχνολογίες. Κάθε μεμονωμένη προσφορά θα αφορά μία μονάδα παραγωγής ενέργειας οποιασδήποτε τεχνολογίας από τις δύο. Τα προς προμήθεια είδη κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) : 09310000-5. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, στην οποία περιλαμβάνονται οι κάθε είδους δαπάνες, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 68.000.000,00 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 13% (εκτιμώμενη αξία συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ: € 76.840.000,00) και το ποσό των 34.000.000,00 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και 38.420.000,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 13% για τέσσερα έτη προαίρεσης. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε οκτώ έτη, με δικαίωμα προαίρεσης τεσσάρων ετών. Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει τιμής, σύμφωνα με όσα αναλυτικά αναφέρονται ακολούθως. Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της παρούσης ορίζεται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι.»

4γ. Στο άρθρο 1.4 της Διακήρυξης, υπό τον τίτλο «Θεσμικό Πλαίσιο», ορίζεται μεταξύ άλλων ότι: «Η ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης διέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: του ν. 4412/2016 (Α' 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» [...] του ν. 4700/2020 (Α' 127) «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» και ιδίως των άρθρων 324-337 [...] του ν. 4512/2018 (Α' 5): «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις», [...], του Κανονισμού Λειτουργίας της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 10 και 18 του Ν. 4425/2016, καθώς και τυχόν τροποποιήσεις αυτού ως ισχύουν, του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών Αγοράς Επόμενης Ημέρας και

Ενδοημερήσιας Αγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 2 του ν. 4425/2016 [...]». (βλ. και άρθρ. 4.2 αυτής)

4δ. Σύμφωνα δε με το άρθρο 2.2.4 της ανωτέρω Διακήρυξης «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της προμήθειας ή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας».

4ε. Στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, υπό τον τίτλο «ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ», ορίζεται πλην άλλων ότι: «Ο αναφερόμενος στο άρθρο 1.3 της παρούσης προϋπολογισμός προκύπτει από τη μέγιστη ποσότητα παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας (δηλαδή 100 GWh) επί το αντίστοιχο τίμημα €/MWh, όπως αυτό εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί ως μέση τιμή της από αιολικά και φωτοβολταϊκά πάγκα παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας σε βάθος οκταετίας, δηλαδή 100 GWh ή αλλιώς 100.000 MWh επί 85 €/MWh επί 8 έτη ήτοι 68.000.000 €.»

4στ. Όπως προκύπτει από το με ημερομηνία ... 1ο Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας της διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά την Α΄ Φάση της διαδικασίας υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής οι οικονομικοί φορείς ... και Μετά τον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών η Επιτροπή πρότεινε την αποδοχή και των δύο ανωτέρω συμμετεχόντων και την πρόκρισή τους στη Β΄ Φάση του διαγωνισμού. Ακολουθώντας, όπως προκύπτει από το με ημερομηνία ... 2ο Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας της διαδικασίας, δεσμευτική προσφορά κατέθεσε μόνο η εταιρεία ..., στην οποία κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού με την ... απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.. Από το υποβληθέν δε για έλεγχο σχέδιο σύμβασης προκύπτει ότι ο ανάδοχος δεσμεύεται ότι θα παράγει κατ' έτος 25 GWh ενέργειας από τους δηλωθέντες φωτοβολταϊκούς σταθμούς και 75 GWh ενέργειας από τους δηλωθέντες αιολικούς σταθμούς.

4ζ. Περαιτέρω, στο υποβληθέν σχέδιο σύμβασης αναφέρονται τα εξής: «Α. Ορισμοί. [...] Παράδοση, νοείται, στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης, ο οικονομικός διακανονισμός της ηλεκτρικής ενέργειας, αποκλειόμενης της παράδοσης σε φυσική μορφή. [...] Β. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ. 1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ. 1.1. Η παρούσα Σύμβαση συνιστά διμερή σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (από αιολική και φωτοβολταϊκή τεχνολογία), επί του οικονομικού αντικειμένου της ηλεκτρικής ενέργειας (Financial/Virtual Corporate PPA) και μεταβίβαση των σχετικών πιστοποιητικών. Ειδικότερα, η Σύμβαση δεν καλύπτει την πώληση και αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας σε φυσική μορφή. Ο Παραγωγός έχει υποχρέωση να πωλεί, κατά τις οικείες διατάξεις, την ηλεκτρική ενέργεια στην χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και η ΕΥΑΘ έχει υποχρέωση να αγοράζει την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από την ανωτέρω αγορά. Κάθε Μέρος είναι υπεύθυνο να καταβάλει το ίδιο το κόστος του που αφορά στην φυσική πώληση και αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας από την αγορά, συμπεριλαμβανομένου του κόστους

πρόσβασης στην σχετική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας [...] 2. ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ Συμβατική ποσότητα και συμβατική τιμή. Η συμβατική ποσότητα της παραγόμενης και προμηθευόμενης ηλεκτρικής ενέργειας θα είναι αυτή που αναφέρεται στο Παράρτημα Γ. Η τιμή θα προσδιορίζεται κατά τα διαλαμβανόμενα στο όρο 2.4.4. της Προκήρυξης. Σε περίπτωση άσκησης από την ΕΥΑΘ του δικαιώματος προαίρεσης του άρθρου Θ.Α, η τιμή για έκαστο έτος της τετραετούς (4ετούς) παράτασης θα προσδιοριστεί σύμφωνα με την τιμή του τελευταίου έτους της προσφοράς. 3. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ Το περιεχόμενο και η διαδικασία έκδοσης, ο τρόπος έκδοσης, ο φορέας έκδοσης, ο μηχανισμός διασφάλισης του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, η ανάκληση και μεταβίβαση των Εγγυήσεων Προέλευσης και λοιπές λεπτομέρειες ρυθμίζονται στις διατάξεις των άρθρων 2 (10), 15, 16, 17, 18, 18Α, 18Β και 18Γ του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, των σε εκτέλεση αυτών εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων ή αποφάσεων/οδηγιών του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ), καθώς και των όρων της Προκήρυξης. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 15 και ιδίως των διατάξεων της παραγράφου 4 και 18Α του ν. 3468/2006, οι Εγγυήσεις Προέλευσης που εκδίδονται επ' ονόματι του Παραγωγού θα μεταβιβάζονται στην ΕΥΑΘ ή οποιονδήποτε άλλο υποδείξει η ΕΥΑΘ, με μεταγενέστερη σύμβαση, ευθύς με την έκδοσή τους και θα καταχωρίζονται στο Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης που τηρεί ο ΔΑΠΕΕΠ, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των παρ. 6 και 7 του άρθρου 18 του ν. 3468/2006. Η ανωτέρω σύμβαση θα συνάπτεται μεταξύ του Παραγωγού και της ΕΥΑΘ εντός δέκα (10) ημερών από της εκδόσεως των Εγγυήσεων Προέλευσης [...] Δ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ Ο Πωλητής (Παραγωγός) είναι αποκλειστικώς υπόχρεος για τη διαρκή, αδιάλειπτη και κανονική ροή της παραγόμενης και προσφερόμενης στην ΕΥΑΘ, συμφώνως προς τους όρους της Προκήρυξης και της παρούσας Σύμβασης, ηλεκτρικής ενέργειας και ιδίως υποχρεούται: [...] 3. Να διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης, με δικές του δαπάνες, τις εγκαταστάσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Α' σε άριστη κατάσταση, ώστε να είναι δυνατή η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που θα συμφωνείται ότι θα παραδίδεται κατά τους όρους της Σύμβασης. Με την επιφύλαξη των όρων ΙΔ.7 και ΙΔ.8 (ήτοι του δικαιώματος του Παραγωγού για υποκατάσταση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ), σε περίπτωση που η ετήσια παραγόμενη ενέργεια, προσ αυξημένη με την ενέργεια η οποία δεν παράχθηκε από τις εγκαταστάσεις εξαιτίας περικοπών στην παραγωγή τους οι οποίες: i. επιβλήθηκαν από τους Διαχειριστές του Συστήματος και του Δικτύου, ii. προέκυψαν εξαιτίας περιστατικών Ανωτέρας Βίας ή οφείλονται σε τρίτους [...] iii. προέκυψαν εξαιτίας μηδενικών ή αρνητικών τιμών εκκαθάρισης στην Αγορά Επόμενης Ημέρας κατόπιν εφαρμογής των προβλέψεων του όρου Δ.18, υπολείπεται περισσότερο του συμφωνημένου, βάσει του όρου Γ3, εύρους διακύμανσης επί της ετήσιας συμφωνημένης, τότε ο Παραγωγός υποχρεούται να

καταβάλλει Αποζημίωση (Α) [...] 18. Ο Παραγωγός μπορεί, κατά την απόλυτη διακριτική του ευχέρεια, να περιορίζει την προσφερόμενη από αυτόν ηλεκτρική ενέργεια σε περιόδους αρνητικών τιμών. Στην περίπτωση, ενημερώνει αμελλητί την ΕΥΑΘ και ο περιορισμός δύναται να εκτείνεται, για όσο χρονικό διάστημα ισχύουν οι αρνητικές τιμές. ΣΤ. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ-ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ-ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ 1.1 Εκκαθάριση. Εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών μετά από την ολοκλήρωση και αποστολή από τον ΑΔΜΗΕ της αρχικής εκκαθάρισης για κάθε ημέρα του ημερολογιακού μήνα m, ο Παραγωγός υπολογίζει την εκκαθάριση του μήνα υπολογίζοντας το Ποσό Εκκαθάρισης ΠΕ, ως εξής: $ΠΕ = ΠΠm \times (PPPA - P_{captured,m})$ Όπου: ΠΕ: το Ποσό Εκκαθάρισης σε Ευρώ. Αν το ΠΕ είναι θετικό τότε η ΕΥΑΘ υποχρεούται να καταβάλλει το αντίστοιχο χρηματικό ποσό στον Παραγωγό. Αν το ΠΕ είναι αρνητικό τότε ο Παραγωγός υποχρεούται να καταβάλλει το αντίστοιχο χρηματικό ποσό στην ΕΥΑΘ, ΠΠm: η Πραγματική Παραγωγή σε MWh των εγκαταστάσεων ΑΠΕ που αναφέρονται στο Παράρτημα Α' σύμφωνα με τις μετρήσεις του ΑΔΜΗΕ, κατά την διάρκεια του μήνα m, PPPA: Η τιμή σε €/MWh της παρεχόμενης ενέργειας για το αντίστοιχο έτος, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Γ', $P_{captured,m}$: Η μεσοσταθμική Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς Επόμενης Ημέρας σε €/MWh, με βάση την ωριαία καμπύλη της Πραγματικής Παραγωγής των εγκαταστάσεων ΑΠΕ που αναφέρονται στο Παράρτημα Α', κατά την διάρκεια του μήνα m [...].

5. Με την πρόβλεψη στο άρθρο 98 παρ. 1 β' του Συντάγματος περί διενέργειας ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο των συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας, στις οποίες αντισυμβαλλόμενο είναι το Δημόσιο ή άλλο εξομοιούμενο με αυτό νομικό πρόσωπο, κατοχυρώθηκε συνταγματικώς η αρχικώς εισαχθείσα διά τυπικού νόμου σχετική ρύθμιση. Κατά τούτο εκφράστηκε η βούληση του συνταγματικού νομοθέτη, όπως όργανο ενταγμένο στη δικαστική λειτουργία ελέγχει, χάριν διασφάλισης των αρχών του κράτους δικαίου, τις συμβατικές συναλλαγές μεγάλης οικονομικής αξίας της εκτελεστικής λειτουργίας (βλ. ΕλΣυν Ολ. 464, 17/2023, 380/2022). Όπως δε ρητώς πλέον προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 2 και 4 του ν. 4820/2021, ο έλεγχος αυτός, υπηρετώντας τη συνταγματική αρχή του κράτους δικαίου, σκοπεί στη διασφάλιση της δίκαιης, ήτοι σύμνομης και χρηστής, διανομής των δημοσίων πόρων, φυσικών και χρηματοοικονομικών, για την εκτέλεση της αποστολής των δημοσίου ενδιαφέροντος ελεγχόμενων φορέων και την ενίσχυση των αρχών της καλής διακυβέρνησης και της διαφάνειας στο πεδίο των συναλλακτικών λειτουργιών των φορέων αυτών, ενώ συνιστά θεσμική δικλίδα για την προστασία των δημοσίων πόρων και τη διασφάλιση της συνταγματικώς κατοχυρωμένης δημοσιονομικής βιωσιμότητας των δημοσίου ενδιαφέροντος φορέων.

6. Σε εκτέλεση των επιταγών του ως άνω άρθρου 98 παρ. 1 β' του Συντάγματος, στο άρθρο 324 του ν. 4700/2020 ορίζεται ότι: «1. Στις συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και στις συμβάσεις αγοράς ακινήτων,

που συνάπτονται από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τις δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου επτακοσίων χιλιάδων (1.700.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου του φόρου προστιθέμενης αξίας, διενεργείται υποχρεωτικά έλεγχος νομιμότητας, πριν από τη σύναψή τους από Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου». Από τη γενική και αδιάστικτη διατύπωση της ρύθμισης της παρ. 1 του άρθρου 324 του ν. 4700/2020 συνάγεται ότι ο όρος «σύμβαση», εντασσόμενος συστημικά στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και την αποστολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έχει αυτοτελή έννοια σε σχέση με τον ίδιο όρο, όπως αυτός χρησιμοποιείται σε επιμέρους ειδικότερα νομοθετήματα του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου. Αντιστοιχεί δε σε κάθε συμβατικής φύσης συναλλαγή μεγάλης οικονομικής αξίας του Κράτους και των λοιπών δημόσιων φορέων, που δεν εξαιρείται δυνάμει του άρθρου 325 του ν. 4700/2020 από τον έλεγχο αυτό, εφόσον α) από αυτή απορρέουν συμβατικής φύσης ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις για αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη, β) αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού ή/και την παραγωγή δημοσίου αγαθού και γ) συνεπάγεται εκταμίευση δημοσίου χρήματος, η οποία, ανεξαρτήτως της προέλευσής του, εντάσσεται στο πλαίσιο συναλλακτικής, όχι αναγκαίως αποβλεπούσης σε κέρδος, σχέσης και πάντως, στην περίπτωση παροχής υπηρεσιών προς εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, έχει οικονομικά αποτιμητό αντικείμενο που, ανεξαρτήτως εάν συνιστά *stricto sensu* αντάλλαγμα, αποτελεί πάντως την προσδοκώμενη από την εκμετάλλευση της υπηρεσίας ωφέλεια. Δεν εμπίπτουν δε στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 324 παρ. 1 του ν. 4200/2020, και κατ' επέκταση δεν υπόκεινται σε προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας, οι συμβάσεις εκείνες που, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό πλαίσιο, φέρουν απολύτως αναγκαστικό χαρακτήρα τόσο ως προς το πρόσωπο του αντισυμβαλλομένου της αναθέτουσας αρχής, όσο και ως προς τους κατ' ιδίαν όρους της σύμβασης, αφού αυτές, εξαιρεθείσες από τον ελεύθερο ανταγωνισμό, συνιστούν την αναγκαστική απόληξη της ειδικής διοικητικής διαδικασίας που προηγείται με την υποχρεωτική προσχώρηση των μερών στους ήδη διαμορφωθέντες με μονομερή διοικητική πράξη όρους.

7. Ενόψει των ανωτέρω, επί του πρώτου ερωτήματος του Κλιμακίου, η Ολομέλεια κρίνει τα ακόλουθα: το υποβληθέν για έλεγχο σχέδιο αφορά σε σύμβαση που εμπίπτει καταρχήν στην έννοια της σύμβασης κατά το άρθρο 324 παρ. 1 του ν. 4700/2020. Τούτο, διότι η σύμβαση αυτή, στην οποία αναθέτουσα Αρχή είναι δημόσια επιχείρηση, συνιστά δημόσια σύμβαση μεγάλης οικονομικής αξίας με χαρακτηριστικά τόσο σύμβασης προμήθειας (όσον αφορά την πρόβλεψη μεταβίβασης των Εγγυήσεων Προέλευσης) όσο και παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η οποία α) αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού, ήτοι στον εξορθολογισμό του ενεργειακού κόστους της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., β) συνεπάγεται την

εκταμίευση δημοσίου χρήματος και ειδικότερα κεφαλαίων μίας δημόσιας επιχείρησης και γ) έχει οικονομικά αποτιμητό αντικείμενο. Περαιτέρω, από τη συμφωνία αυτή απορρέουν συμβατικής φύσης ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις για αμφοτέρω τα συμβαλλόμενα μέρη ενώ δεν μπορεί να θεωρηθεί σύμβαση προσχώρησης, δοθέντος ότι για τον καθορισμό των επιμέρους όρων της προηγήθηκε διαβούλευση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

8. Επί του δεύτερου ερωτήματος του Κλιμακίου: στο άρθρο 325 του ν. 4700/2020 ορίζεται ότι: «1. Από τον έλεγχο των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 324 εξαιρούνται οι συμβάσεις: [...] (γ) οι οποίες αφορούν σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια των ν. 3606/2007 (Α' 195) και 4514/2018 (Α' 14), σε υπηρεσίες που παρέχονται από κεντρικές τράπεζες και συναλλαγές με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, καθώς και οι συμβάσεις που αφορούν σε δάνεια είτε συνδέονται είτε όχι με την έκδοση, την πώληση, την αγορά ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων (περ. ε' και στ' του άρθρου 10 του ν. 4412/2016), με εξαίρεση τις συμβάσεις δανείων που συνάπτονται από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης [...]».

9. Από τη γραμματική ερμηνεία της προπαρατεθείσας διάταξης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 325 του ν. 4700/2020, προκύπτει καταρχήν ότι η διάταξη αυτή δεν ορίζει υποκειμενικώς από ποιο πρόσωπο ή οντότητα πρέπει να παρέχονται οι «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων» (σε αντιδιαστολή με την αναφορά που γίνεται στην ίδια διάταξη στις υπηρεσίες που παρέχονται «από κεντρικές τράπεζες» και τις συναλλαγές «με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας»). Εξάλλου, η ως άνω διάταξη ρητά αναφέρεται σε «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια των ν. 3606/2007 (Α' 195) και 4514/2018 (Α' 14)» και όχι σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων «υπαγόμενες στο πεδίο εφαρμογής των ν. 3606/2007 (Α' 195) και 4514/2018 (Α' 14)». Συνεπώς, τουλάχιστον εκ πρώτης όψεως, η διάταξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 325 του ν. 4700/2020 φαίνεται να παραπέμπει στους ν. 3606/2007 και 4514/2018 προκειμένου να προσδιοριστούν αντικειμενικά οι έννοιες των «χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σχετικών με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων», ανεξαρτήτως αν οι ανωτέρω «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων» υπάγονται στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής των ν. 3606/2007 και 4514/2018, ανεξαρτήτως

δηλαδή της φύσης του προσώπου ή της οντότητας που παρέχει τις «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων».

10. Η ανωτέρω εξαίρεση είναι, ως εξαίρεση καθεαυτή, στενώς ερμηνευτέα. Τούτο δε και για τον επιπρόσθετο λόγο ότι στοιχειοθετεί περιορισμό σε εγγύηση υπαγορευόμενη από τις αρχές του κράτους δικαίου, στον οποίο δεν πρέπει να δίδεται χωρίς ιδιαίτερο λόγο ευρεία έννοια. Η στενή δε αυτή ερμηνεία επιβάλλει τον περιορισμό της έννοιάς της σε ό,τι ο ιστορικός νομοθέτης απέβλεψε να ρυθμίσει όταν θεσμοθέτησε την εξαίρεση, όχι δε και σε ό,τι, έστω και με βάση τη λεκτική διατύπωση της ρύθμισης, θα μπορούσε να υπαχθεί σ' αυτήν, χωρίς όμως σύνδεση με το ιστορικό της υπόβαθρο (πρβλ. ΕλΣυν Μείζ. Ολ. 464, 17/2023, 742, 380/2022). Για τον λόγο αυτό, εξεταστέο είναι το ιστορικό υπόβαθρο της συγκεκριμένης εξαίρεσης με αναγωγή τόσο στις σχετικές ρυθμίσεις του ενωσιακού δικαίου όσο και στο συγκριτικό δίκαιο.

11. Όπως ορθώς παρατηρείται με το Πρακτικό του παραπέμποντος Κλιμακίου (σκ. 4), η ανωτέρω εξαίρεση από τον προσυμβατικό έλεγχο των συμβάσεων που αφορούν χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, αγορά ή μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, ταυτίζεται με την εξαίρεση των ίδιων συμβάσεων από την υπαγωγή στο ρυθμιστικό πεδίο των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/23/ΕΕ, που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις, συνακόλουθα δε και του ν. 4412/2016 (βλ. άρθρο 10 περ. ε' οδηγίας 2014/24 και άρθρο 21 περ. δ' οδηγίας 2014/25, τα οποία μεταφέρθηκαν στην εθνική έννομη τάξη με τα άρθρα 10 περ. ε' και 240 περ. δ' του ν. 4412/2016, αντίστοιχα).

12. Επισημαίνεται ότι το υποβληθέν για έλεγχο σχέδιο σύμβασης σχετίζεται με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας (πρβλ. ΔΕΚ, 4.12.2003, C-448/01, EVN and Wienstrom, ΕλΣυν Στ' Κλιμ. 271/2022, 223/2021), ανεξαρτήτως πάντως του προέχοντος αντικειμένου αυτού (αν δηλαδή συνιστά προεχόντως σύμβαση προμήθειας ή όχι). Συνεπώς, εξεταστέο καθίσταται το συναφές πλαίσιο περί συμβάσεων στον τομέα της ενέργειας.

13. Στην Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, ορίζονται, στις αιτιολογικές σκέψεις, τα κάτωθι: «[...] (14) Η απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τη σύναψη εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, για τα θέματα της αρμοδιότητάς της, συμφωνιών στο πλαίσιο των πολυμερών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), μεταξύ άλλων, ενέκρινε τη συμφωνία σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ, στο εξής αναφερόμενη ως «συμφωνία», σκοπός της οποίας είναι η θέσπιση ενός πολυμερούς πλαισίου ισόρροπων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για τις δημόσιες συμβάσεις ενόψει της φιλελευθεροποίησης και της ανάπτυξης του παγκόσμιου εμπορίου. Λαμβανομένων

υπόψη των δικαιωμάτων και των δεσμεύσεων που ανέλαβε η Κοινότητα σε διεθνές επίπεδο με την αποδοχή της συμφωνίας, το καθεστώς που εφαρμόζεται στους προσφέροντες και στα προϊόντα από τρίτες χώρες που υπέγραψαν τη συμφωνία, είναι εκείνο που ορίζει η συμφωνία. Η συμφωνία δεν έχει άμεση ισχύ. Θα πρέπει, συνεπώς, οι αναθέτοντες φορείς που καλύπτονται από τη συμφωνία και οι οποίοι συμμορφώνονται προς την παρούσα οδηγία και την εφαρμόζουν στους οικονομικούς φορείς τρίτων χωρών, οι οποίοι την έχουν υπογράψει, να τηρούν επίσης τη συμφωνία αυτή. Θα πρέπει ομοίως, η παρούσα οδηγία να εγγυάται στους οικονομικούς φορείς της Κοινότητας όρους συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις εξίσου ευνοϊκούς με τους όρους που επιφυλάσσει στους οικονομικούς φορείς τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν υπογράψει τη συμφωνία. [...] (35) Σύμφωνα με τη συμφωνία, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι οποίες εμπίπτουν στην παρούσα οδηγία, δεν περιλαμβάνουν τις συμβάσεις που αφορούν την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή άλλη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων ιδίως, δεν καλύπτονται οι συναλλαγές που έχουν ως στόχο την απόκτηση χρηματικών ποσών ή κεφαλαίων από τους αναθέτοντες φορείς. [...]». Περαιτέρω, στο άρθρο 24 της ίδιας Οδηγίας, το οποίο τιτλοφορείται «Συμβάσεις που αφορούν ορισμένες υπηρεσίες που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας» ορίζεται ότι: «Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες: [...] γ) αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, ιδίως με διαδικασίες προμήθειας χρημάτων ή κεφαλαίων από τους αναθέτοντες φορείς [...]».

14. Στην κατά χρόνο εφαρμοζόμενη, εν προκειμένω, Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ, ορίζεται, στην αιτιολογική σκέψη 34 ότι: «Είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι ο όρος «χρηματοπιστωτικά μέσα» χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία με την έννοια που έχει και σε άλλες νομοθετικές πράξεις για την εσωτερική αγορά και, κατόπιν της πρόσφατης δημιουργίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, θα πρέπει να οριστεί ότι οι συναλλαγές με το εν λόγω Ταμείο και Μηχανισμό θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Θα πρέπει, τέλος, να διευκρινιστεί ότι τα δάνεια, είτε συνδέονται είτε όχι με την έκδοση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων ή με άλλες σχετικές εργασίες, πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.» Περαιτέρω στο άρθρο 21 της ίδιας Οδηγίας, το οποίο τιτλοφορείται «Ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών», ορίζεται ότι: «Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών, με αντικείμενο: [...] δ) χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την

έκδοση, την πώληση, την αγορά ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και πράξεις που εκτελούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας: [...]»

15. Η Ολομέλεια παρατηρεί καταρχάς ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 34 της Οδηγίας 2014/25, ο ενωσιακός νομοθέτης παραπέμπει στις συναφείς νομοθετικές πράξεις απλώς για να οριοθετήσει την έννοια του όρου «χρηματοπιστωτικά μέσα», χωρίς να γίνεται αναφορά στο πεδίο εφαρμογής των συναφών νομοθετικών πράξεων. Φαίνεται δηλαδή ότι, υπό το πρίσμα της ανωτέρω αιτιολογικής σκέψης, «φωτίζεται» η γραμματική ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020 (βλ. ανωτέρω σκέψη 9). Εξάλλου, από κανένα σημείο των δύο προπαρατεθεισών Οδηγιών 2004/17 και 2014/25, είτε ρητά είτε με παραπομπή στο πεδίο εφαρμογής των συναφών νομοθετικών πράξεων της Ένωσης, δεν προκύπτει από ποιο πρόσωπο ή οντότητα θα πρέπει να παρέχονται τα «χρηματοπιστωτικά μέσα» (αντιθέτως, στην Οδηγία 2014/25 προσδιορίζεται λ.χ. το υποκείμενο των πράξεων «που εκτελούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας»). Συνεπώς, κατά την κρίση της Ολομέλειας, όπως και ο νομοθέτης της Ένωσης στις δύο ανωτέρω Οδηγίες 2004/17 και 2014/25, έτσι και ο νομοθέτης του ν. 4700/2020 παραπέμπει στο συναφές εθνικό νομοθετικό καθεστώς προκειμένου να προσδιορίσει αντικειμενικώς τις «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων», αδιαφόρως της φύσης του προσώπου ή της οντότητας που παρέχει τις υπηρεσίες αυτές.

16. Η ανωτέρω κρίση της Ολομέλειας επιρρωνύεται και από το εξής: στις συναφείς νομοθετικές πράξεις της Ένωσης, στις έννοιες των οποίων παραπέμπουν οι Οδηγίες 2004/17 και 2014/25, σε συγκεκριμένες διατάξεις οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής και σε διαφορετικές διατάξεις υπάρχουν οι ορισμοί (βλ. ειδικότερα, στην Οδηγία 2004/39, το άρθρο 1 για το πεδίο εφαρμογής αλλά το άρθρο 4 για τους ορισμούς, στην δε Οδηγία 2014/65, το άρθρο 1 για το πεδίο εφαρμογής αλλά το άρθρο 4 για τους ορισμούς). Αντίστοιχα, στους νόμους 3606/2007 και 4514/2018, στους οποίους παραπέμπει η διάταξη του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020, σε συγκεκριμένες διατάξεις οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής και σε διαφορετικές διατάξεις υπάρχουν οι ορισμοί (βλ. ειδικότερα, στον ν. 3606/2007, το άρθρο 3 για το πεδίο εφαρμογής αλλά και τα άρθρα 2 και 4 επ. για τους ορισμούς, στον δε ν. 4514/2018, το άρθρο 2 για το πεδίο εφαρμογής αλλά και το άρθρο 4 για τους ορισμούς). Από τα ανωτέρω προκύπτει σαφώς ότι, αν ο νομοθέτης των Οδηγιών 2004/17 και 2014/25 ήθελε να παρεπέμψει στο πεδίο εφαρμογής των συναφών νομοθετικών πράξεων της Ένωσης, θα το είχε πράξει ρητώς. Ομοίως, αν ο νομοθέτης του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020

ήθελε να παρεπέμψει στο πεδίο εφαρμογής των νόμων 3606/2007 και 4514/2018, θα το είχε πράξει ρητώς. Επομένως, ηθελημένη είναι η διατύπωση τόσο των Οδηγιών 2004/17 και 2014/25 όσο και του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020. Με τη διατύπωση αυτή, τόσο ο νομοθέτης των Οδηγιών, όσο και ο νομοθέτης του ν. 4700/2020 παρέπεμψαν, αντιστοίχως, στο συναφές ενωσιακό και εθνικό νομοθετικό καθεστώς προκειμένου να προσδιορίσουν αντικειμενικώς τις «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων», αδιαφόρως της φύσης του προσώπου ή της οντότητας που παρέχει τις υπηρεσίες αυτές.

17. Επισημαίνεται ότι ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας, με την από 6.12.2023 γνώμη του, υποστήριξε, αντιθέτως προς όσα παρατέθηκαν ανωτέρω, ότι η εξαίρεση του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020 εδράζεται σε υποκειμενικό κριτήριο, ήτοι στην ταυτότητα αυτού που παρέχει «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων». Κατά την ως άνω γνώμη, για να συντρέξει πεδίο εφαρμογής της εξαιρετικής διάταξης του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020, δεν αρκεί οι «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων» απλώς να συγκαταλέγονται αντικειμενικώς σε όσα ορίζει το συναφές νομοθετικό πλαίσιο (εν προκειμένω οι ν. 3606/2007 και 4514/2018, οι οποίοι ενσωματώνουν αντιστοίχως τις Οδηγίες 2004/39/EK και 2014/65/EE). Θα πρέπει, αντιθέτως, η παρέχουσα τις ανωτέρω υπηρεσίες επιχείρηση να ασκεί και κατ' επάγγελμα τη συγκεκριμένη δραστηριότητα και να έχει αδειοδοτηθεί σχετικώς βάσει των διατάξεων των νόμων 3606/2007 και, ήδη, 4514/2018. Προς υποστήριξη της θέσης αυτής, η ως άνω γνώμη παραπέμπει στην από 17.6.2021 απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί της υπόθεσης C-862/19 P, Τσεχική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκ. 51, καθώς και στις από 29.10.2020 Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα επί της ίδιας υπόθεσης, σημ. 106. Η Ολομέλεια θα εξετάσει την ερμηνευτική αυτή εκδοχή, υπό το πρίσμα και της γραμματικής, ιστορικής και συστηματικής ερμηνείας που δόθηκε ανωτέρω.

18. Στη σκέψεις 50 και 51 της ανωτέρω απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρονται τα εξής: «50. Τέλος, τέταρτον, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η ομάδα επιχειρημάτων της Τσεχικής Δημοκρατίας η οποία μνημονεύεται στη σκέψη 27 της παρούσας απόφασης και με την οποία αμφισβητείται η συστηματική ερμηνεία του άρθρου 16, στοιχείο β', της οδηγίας 2004/18 στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο. 51. Πράγματι, καταρχάς, με τη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, χωρίς τούτο να αμφισβητηθεί από την Τσεχική Δημοκρατία, ότι οι εξαιρέσεις που προβλέπει το εν λόγω άρθρο 16 μπορούσαν να έχουν ως γνώμονα το αντικείμενο των συμβάσεων, την ταυτότητα του παρόχου των υπηρεσιών ή τόσο το

αντικείμενό τους όσο και συνθήκες εγγενείς στην αναθέτουσα αρχή τους. Ως εκ τούτου, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε με τη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης ότι «τίποτε δεν αποκλείει τη δυνατότητα οι συμβάσεις τις οποίες αφορά το ίδιο στοιχείο του άρθρου 16 της οδηγίας [αυτής] να έχουν διαφορετικό σημείο αναφοράς, αναλόγως του αντικειμένου τους, της αναθέτουσας αρχής ή του παρόχου των υπηρεσιών». Επομένως, μπορεί να θεωρηθεί ότι, βάσει συστηματικής ερμηνείας και για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 16, στοιχείο β', της οδηγίας 2004/18, οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο τον χρόνο μετάδοσης μπορούν να συνάπτονται τόσο από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς όσο και από άλλες αναθέτουσες αρχές, ενώ οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο τα προγράμματα, σύμφωνα με τον σκοπό που επιδιώκεται με την επίδικη εξαίρεση, μπορούν να συνάπτονται μόνον από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.» Περαιτέρω, στα σημεία 105 και 106 των Προτάσεων του Γενικού Εισαγγελέα επί της ίδιας υπόθεσης αναφέρονται τα ακόλουθα: «105. Κατά το Γενικό Δικαστήριο (σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως), κανένα στοιχείο δεν εμποδίζει να μπορούν να οριστούν οι διάφορες συμβάσεις που μνημονεύονται σε καθένα από τα επιμέρους στοιχεία του άρθρου 16 της οδηγίας 2004/18 σε σχέση με το αντικείμενο, την αναθέτουσα αρχή ή τον πάροχό τους. 106. Στο ίδιο πνεύμα, το Γενικό Δικαστήριο εξηγεί (σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως) ότι το αυτό ισχύει επίσης για το σύνολο των στοιχείων της διάταξης, δεδομένου ότι μερικές συμβάσεις ορίζονται αποκλειστικά και μόνον βάσει του αντικειμένου τους (76), άλλες βάσει του παρόχου τους (77) και, τέλος, άλλες τόσο βάσει του αντικειμένου τους όσο και διά παραπομπής στις ιδιαίτερες ιδιότητες της αναθέτουσας αρχής (78).» Στη δε προαναφερθείσα υποσημείωση 77 των Προτάσεων του Γενικού Εισαγγελέα αναφέρονται τα κάτωθι: «Στοιχείο δ': συμβάσεις οι οποίες «αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση και τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, ιδίως με διαδικασίες προμήθειας χρημάτων ή κεφαλαίων στις αναθέτουσες αρχές, και υπηρεσίες που παρέχονται από κεντρικές τράπεζες».

19. Συνεπώς, όπως προκύπτει από την ανωτέρω απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις συναφείς Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα, στην εν λόγω υπόθεση ερμηνεύθηκε η διάταξη του άρθρου 16 περ. δ' της Οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, κατά την οποία: «Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες: [...] δ) αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση και τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, ιδίως με διαδικασίες προμήθειας χρημάτων ή κεφαλαίων στις αναθέτουσες αρχές, και υπηρεσίες που παρέχονται από κεντρικές τράπεζες». Η Ολομέλεια κατά την

πλειοψηφούσα άποψη παρατηρεί ότι η ερμηνευθείσα διάταξη αφενός δεν αφορά στους εξαιρούμενους τομείς, μεταξύ αυτών της ενέργειας, αφετέρου παρουσιάζει διατύπωση διαφορετική από τις αντίστοιχες των Οδηγιών 2004/17 και 2014/25. Θα πρέπει ωστόσο να εξηγηθεί γιατί, ειδικώς για τη διάταξη αυτή, ο Γενικός Εισαγγελέας πρότεινε (και το Δικαστήριο της Ένωσης δεν προκύπτει ότι τοποθετήθηκε διαφορετικά) ότι οι συγκεκριμένες συμβάσεις ορίζονται βάσει του παρόχου τους.

20. Η Ολομέλεια κατά την πλειοψηφούσα άποψη διαπιστώνει ότι, προκειμένου ο Γενικός Εισαγγελέας να προτείνει ότι οι συμβάσεις του άρθρου 16 περ. δ' της Οδηγίας 2004/18 ορίζονται βάσει του παρόχου τους, παραπέμπει, στη σκέψη 106 των Προτάσεών του, στη σκέψη 59 της εκεί αναιρεσιβαλλόμενης από 12.9.2019 απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση T-629/17, Τσεχική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στην ίδια δε σκέψη της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης παραπέμπει και η σκέψη 51 της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως δε προκύπτει από το γαλλικό κείμενο της προαναφερθείσας απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (καθότι η απόφαση αυτή έχει αναρτηθεί μόνο στη γαλλική και την τσεχική γλώσσα), στη σκέψη 59 αυτής αναφέρονται τα εξής: «59. Or, force est de constater qu'un tel argument manque en fait. En effet, les exclusions prévues à l'article 16 de la directive 2004/18 visent des marchés publics « ayant pour objet » [sous a)] ou « concernant » [sous b) à f)] certains services. Si certains de ces services sont définis par rapport à leur objet, tels que les « services d'arbitrage et de conciliation » [sous c)], d'autres sont définis par rapport à leur prestataire, tels que les « services fournis par des banques centrales » [sous d)] et d'autres encore par rapport tant à leur objet qu'à des conditions inhérentes à leur pouvoir adjudicateur, tels que les « services de recherche et de développement autres que ceux dont les fruits appartiennent exclusivement au pouvoir adjudicateur » [sous f)]. Par conséquent, rien n'exclut que les marchés concernant « certains services audiovisuels dans le domaine de la radiodiffusion » (au sens du considérant 25 de la directive 2004/18) soient définis, ainsi que sous b), tant par rapport à leur objet (« l'achat, le développement, la production ou la coproduction des programmes destinés à la diffusion ») que par rapport à leur pouvoir adjudicateur (« par des organismes de radiodiffusion »).

21. Από τα παραπάνω, συνεπώς, καθίσταται σαφές ότι η κρίση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι οι συμβάσεις του άρθρου 16 περ. δ' της Οδηγίας 2004/18 ορίζονται βάσει του παρόχου τους, στηρίχθηκε στο εξής τμήμα της ανωτέρω διάταξης: «[...] υπηρεσίες που παρέχονται από κεντρικές τράπεζες» και όχι στο σύνολο της ανωτέρω διάταξης. Συνεπώς, ενόψει της γραμματικής, ιστορικής και συστηματικής ερμηνείας που δόθηκε ανωτέρω, αλλά και της ανάλυσης που προεκτέθηκε όσον αφορά την προπαρατεθείσα απόφαση του

Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ολομέλεια δεν μπορεί να δεχθεί τη θέση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας.

22. Εξάλλου, στο παρόν στάδιο εξέλιξης του δικαίου της Ένωσης και του εθνικού δικαίου (βλ. συναφώς και σκέψη 14 του Πρακτικού του παραπέμποντος Κλιμακίου, καθώς τον ισχυρισμό του αναθέτοντος φορέα περί απουσίας ειδικότερου νομοθετικού πλαισίου, ο οποίος περιέχεται στο με αρ. πρωτ. ... υπόμνημά του ενώπιον του παραπέμποντος Κλιμακίου) και κατά τον σκοπό που επιδιώκει ο νομοθέτης της Ένωσης και, συνακόλουθα, ο νομοθέτης του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020, δεν υπόκεινται στις θεμελιώδεις αρχές των δημοσίων συμβάσεων (ελεύθερος ανταγωνισμός, ίση μεταχείριση, διαφάνεια), οι συμβάσεις που αφορούν σε «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων», οι οποίες, είτε τιτλοποιούνται είτε όχι, σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με μια αγορά χρηματοπιστωτικών μέσων (πρβλ. Conseil d'État, 23.2.2005, αρ. 264712, ASSOCIATION POUR LA TRANSPARENCE ET LA MORALITE DES MARCHES PUBLICS - ATMMP). Τούτο εξηγείται γενικότερα από την ιδιαιτερότητα των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων, όπου είναι αναγκαίο να λαμβάνονται γρήγορα αποφάσεις που δεν πρέπει να καθυστερούν εξαιτίας μιας αυξημένης τυπικότητας των διαδικασιών (πρβλ. Cour des Comptes, 2009, Les risques pris par les collectivités territoriales et les établissements publics locaux en matière d'emprunt, σελ. 275, καθώς και Direction des Affaires Juridiques, Les exclusions de l'article 14 de l'ordonnance relative aux marches publics applicables aux pouvoirs adjudicateurs, σελ. 5).

23. Επομένως, κατόπιν γραμματικής, ιστορικής, συστηματικής και τεολογικής ερμηνείας των συναφών διατάξεων, η Ολομέλεια κρίνει κατά πλειοψηφία ότι, τουλάχιστον στο παρόν στάδιο εξέλιξης του δικαίου της Ένωσης και του εθνικού δικαίου, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020, εξαιρούνται από τον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου οι συμβάσεις που αφορούν, άμεσα ή έμμεσα, σε «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων», των οποίων (συμβάσεων) η έννοια οριοθετείται αντικειμενικά βάσει των διατάξεων των νόμων 3606/2007 και 4514/2018, ανεξαρτήτως του αν οι ως άνω συμβάσεις υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω νόμων και ανεξαρτήτως της φύσης του προσώπου ή της οντότητας που παρέχει τις υπηρεσίες αυτές.

24. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 1 του ν. 3606/2007, «Σκοπός του Πρώτου Μέρους του νόμου αυτού είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου "Για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ

του Συμβουλίου" της 21ης Απριλίου 2004 (L 145/30.4.2004).» Στο δε άρθρο 5 του νόμου αυτού, τιτλοφορούμενο «Χρηματοπιστωτικά Μέσα», ορίζεται ότι: «Για τους σκοπούς του νόμου αυτού στην έννοια των χρηματοπιστωτικών μέσων εμπίπτουν: [...] (θ) Οι χρηματοπιστωτικές συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences)». Εξάλλου, κατά το άρθρο 1 του ήδη ισχύοντος ν. 4514/2018, «Σκοπός των διατάξεων του παρόντος Μέρους είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕ L 173/12.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2016/1034/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23 ης Ιουνίου 2016 (ΕΕ L175/30.6.2016), λαμβάνοντας υπόψη την κατ' εξουσιοδότηση Οδηγία (ΕΕ) 2017/593 της Επιτροπής της 7ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 87/500, 31.3.2017)». Στο άρθρο 4 του ν. 4514/2018, τιτλοφορούμενο «Ορισμοί», ορίζεται ότι: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ισχύουν οι εξής ορισμοί: [...] 15. «Χρηματοπιστωτικό μέσο»: τα μέσα που προσδιορίζονται στο Τμήμα Γ' του Παραρτήματος Ι». Στο δε Τμήμα Γ' «Χρηματοπιστωτικά Μέσα» του Παραρτήματος Ι «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ» του ν. 4514/2018 περιλαμβάνεται και η περίπτωση «9) χρηματοοικονομικές συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences)».

25. Από τις ανωτέρω διατάξεις, προκύπτει ότι οι συμβάσεις επί διαφορών τυποποιούνται αντικειμενικά και οριοθετούνται εννοιολογικά από τις διατάξεις των ν. 3606/2007 και 4514/2018. Η Ολομέλεια κατά πλειοψηφία παρατηρεί, επίσης, ότι όπου ο νομοθέτης ήθελε να εξαιρέσει ορισμένες έννοιες από την ταξινόμησή τους στους ανωτέρω νόμους, το έπραξε ρητά. Ενδεικτικά, όπως αναφέρεται στη σελ. 2 της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4425/2016 Α' 185), «[...] Α) ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ ΓΙΑ ΑΡΘΡΑ 4-17 Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου του σχεδίου νόμου είναι η αναδιοργάνωση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε εναρμόνιση με τους ενωσιακούς κανόνες για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ιδίως του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009 (L 211/15 της 14.8.2009) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 (L 197/24 της 25.7.2015) της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 2015 σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης. Στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης αυτής και λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες δομές της Αγοράς Ενέργειας και τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν, κρίνεται σκόπιμο, για την ομαλή και αποτελεσματική μετάβαση στο νέο καθεστώς, κατά την παρούσα φάση, οι σχετικές ρυθμίσεις να αφορούν τη διαμόρφωση Μηχανισμών Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης (ΜΟΔ-ΟΤΦ) όπου θα διαπραγματεύονται ενεργειακά προϊόντα

χονδρικής με φυσική παράδοση, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011 (L 326/1 της 8.12.2011), και τα οποία σύμφωνα με την Οδηγία 2014/65/ΕΕ (L 173/349 της 12.6.2014) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 (ANNEX I, Section C, par. 6) εξαιρούνται από την έννοια των χρηματοπιστωτικών μέσων και ως εκ τούτου από τις σχετικές διατάξεις που διέπουν αντίστοιχες με αυτούς αγορές (βλ. ν. 3606/2007). Ωστόσο, η σταδιακή ωρίμανση του νέου καθεστώτος θα επιτρέψει σε επόμενη φάση τη δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος και τη θέσπιση των αναγκαίων ρυθμίσεων για τη μετάβαση σε καθεστώς χρηματιστηριακής αγοράς που θα διέπεται από τους σχετικούς ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες [...]». Ως προς τις συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences), ωστόσο, δεν προκύπτει βούληση του νομοθέτη να τις εξαιρέσει από την τυποποίησή τους στους ν. 3606/2007 και 4514/2018.

26. Εξάλλου, πέρα από τη γενική τυποποίηση των συμβάσεων επί διαφορών (contracts for differences) στους νόμους 3606/2007 και 4514/2018, στο άρθρο 74 του ν. 4512/2018 (Α' 5) ορίζονται τα εξής: «Το άρθρο 5 του ν. 4425/2016 αντικαθίσταται ως εξής: «Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν οι ορισμοί των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009, του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2014 «σχετικά με την αναφορά δεδομένων για την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 6 του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας» (L 363/121 της 18.12.2014) και του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222. Πέραν των ανωτέρω ορισμών, για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι: [...] δ) Ενεργειακά Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Τα χρηματοπιστωτικά μέσα των περιπτώσεων 5-11 του Τμήματος Γ του Παραρτήματος Ι του νόμου για την ενσωμάτωση της Οδηγίας MiFID II που σχετίζονται με εμπορεύματα ενέργειας, ιδίως ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου, ή και δικαιώματα εκπομπής ρύπων και τα οποία τυγχάνουν διαπραγμάτευσης σε Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.» Όπως προεκτέθηκε, στο Τμήμα Γ' «Χρηματοπιστωτικά Μέσα» του Παραρτήματος Ι «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ» του ν. 4514/2018 (με τον οποίον ενσωματώνεται η Οδηγία 2014/65 – MiFID II) περιλαμβάνεται και η περίπτωση «9) χρηματοοικονομικές συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences)».

27. Από τα προεκτεθέντα στις σκέψεις 24-26 προκύπτει, συνεπώς, ότι οι συμβάσεις επί διαφορών (contracts for differences), και δη στον τομέα της ενέργειας, συνιστούν χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία τυγχάνουν διαπραγμάτευσης σε χρηματοπιστωτική αγορά και, ως εκ τούτου, τυποποιούνται

αντικειμενικώς στον ν. 4514/2018 (πρβλ. ΣτΕ 1710/2019, σκ. 12-13), στις διατάξεις του οποίου ρητά παραπέμπει το άρθρο 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020.

28. Εν συνεχεία, προκειμένου η Ολομέλεια να προβεί στον ορθό νομικό χαρακτηρισμό του υποβληθέντος για έλεγχο σχεδίου σύμβασης, συνεκτιμά το περιεχόμενο της διακήρυξης και του σχεδίου της σύμβασης όπως εκτέθηκε σε προηγούμενη σκέψη (βλ. ανωτέρω σκ. 4α - 4ζ), αλλά και την προσκομιζόμενη από ... έκθεση της εταιρείας ... περί παροχής προς την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα ενέργειας (βλ. σχετικώς και σημείο Α των «έχοντας υπόψη» της προαναφερθείσας από ... εισήγησης του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., το οποίο αναφέρεται στην «.../2022 απόφαση για την ανάθεση της ... για την εκπόνηση του ενεργειακού προφίλ της εταιρείας»), όπου αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Το Εικονικό PPA ή Financial PPA είναι μία σύμβαση που στοχεύει να δημιουργήσει παρόμοιο οικονομικό αντίκτυπο και για τα δύο συμβαλλόμενα μέρη. Ο αγοραστής και ο παραγωγός συμφωνούν σχετικά με τη δομή των τιμών και τη μεταφορά τυχόν βεβαιώσεων ΑΠΕ. Ο παραγωγός παραδίδει την ενέργεια στο σύστημα και πληρώνεται με μεταβλητή τιμή spot αγοράς. Η διαφορά της τιμής μεταξύ της τιμής spot αγοράς και της τιμής του συμβολαίου διευθετείται από τον παραγωγό και τον αγοραστή – όταν η τιμή spot αγοράς υπερβαίνει π.χ. μια συμφωνημένη σταθερή τιμή, ο παραγωγός μεταβιβάζει τη θετική διαφορά στον αγοραστή. Όταν η τιμή της spot αγοράς είναι κάτω από π.χ. μια συμφωνημένη σταθερή τιμή, ο αγοραστής πληρώνει στον παραγωγό τη διαφορά. Ο παραγωγός παραδίδει επίσης τις βεβαιώσεις ΑΠΕ στον αγοραστή, εάν έχει συμφωνηθεί. Ο αγοραστής συνεχίζει να αγοράζει ενέργεια από τον τοπικό πάροχο κοινής ωφέλειας, ωστόσο το PPA λειτουργεί καθαρά ως χρηματοοικονομικός αντισταθμιστής έναντι των διακυμάνσεων των τιμών.» (σελ. 36). Περαιτέρω, στην ίδια έκθεση εκτίθενται κίνδυνοι των διμερών συμβολαίων (PPAs), κάποιοι εκ των οποίων κοινοί για τον παραγωγό και τον αγοραστή ενέργειας. Αναφέρονται δε ειδικότερα οι κίνδυνοι ανάπτυξης, ποσότητας, ανωτέρας βίας, απόδοσης, τιμών, εξισορρόπησης, αλλαγής νομοθεσίας, χρόνου, προφίλ, λογιστικών και φορολογικών θεμάτων, βάσης, ο εμπορικός κίνδυνος και ο πιστωτικός κίνδυνος (σελ. 38).

29. Ενόψει του ως άνω περιεχομένου των εγγράφων της διαγωνιστικής διαδικασίας καθώς και του ελεγχόμενου σχεδίου σύμβασης, σαφώς προκύπτει ότι η γενικότερη φιλοσοφία της ελεγχόμενης διαδικασίας προσιδιάζει σε φιλοσοφία αγοράς χρηματοπιστωτικών μέσων καθόσον οι υποχρεώσεις παροχής – αντιπαροχής διέπονται από εκτιμήσεις για μεταβλητότητα και κινδύνους ενώ η ίδια η έκθεση της ..., ως συμβούλου της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ρητά αναφέρει ότι «[...] το PPA λειτουργεί καθαρά ως χρηματοοικονομικός αντισταθμιστής έναντι των διακυμάνσεων των τιμών». Αντιλαμβανόμενη, συνεπώς, η Ολομέλεια ότι η

ελεγχόμενη σύμβαση προσιδιάζει σε χρηματοπιστωτικό μέσο, θα πρέπει να εξηγήσει ποιο είναι το χρηματοπιστωτικό μέσο αυτό.

30. Η Ολομέλεια παραπέμπει καταρχάς στο σκεπτικό του παραπέμποντος Κλιμακίου, το οποίο με το Πρακτικό .../2023 διατύπωσε μεταξύ άλλων τα εξής: «[...] μεταξύ ιδιωτικών φορέων συνάπτονται οι καλούμενες εικονικές ή χρηματοοικονομικές διμερείς συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (Financial ή Virtual Power Purchase Agreements – PPAs), οι οποίες έχουν χαρακτηριστικά συμβάσεων επί διαφοράς. Ειδικότερα, οι συμβάσεις αυτές αποτελούν μια εικονική συμφωνία αγοράς ενέργειας συναπτόμενη μεταξύ μίας μεγάλης και ενεργοβόρας επιχείρησης – καταναλωτή και ενός παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, στην οποία δεν περιλαμβάνεται η φυσική παράδοση ρεύματος. Αντιθέτως, με τις συμβάσεις αυτές ο καταναλωτής εγγυάται μία σταθερή τιμή για κάθε παραγόμενη μονάδα ενέργειας από τον παραγωγό (τιμής σύμβασης PPA) και ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συνήθως σε μηνιαία βάση, υπολογίζεται η διαφορά μεταξύ της χονδρεμπορικής τιμής αγοράς και της τιμής της σύμβασης PPA, ανάλογα δε εκκαθαρίζεται η διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. Ειδικότερα αν η χονδρεμπορική τιμή υπερβαίνει την τιμή της σύμβασης ο παραγωγός επιστρέφει το υπερβάλλον ποσό στον καταναλωτή και αν η χονδρεμπορική τιμή υπολείπεται της τιμής της σύμβασης ο καταναλωτής καταβάλλει στον παραγωγό τη διαφορά. Ως εκ τούτου, οι συμβάσεις αυτές θεωρείται ότι έχουν καθαρά χρηματοοικονομικό χαρακτήρα και είναι συμφέρουσες για αμφοτέρους τους συμβαλλόμενους, καθώς οι παραγωγοί ΑΠΕ έχουν εγγυημένες ταμειακές ροές, γεγονός που τους επιτρέπει να εξασφαλίζουν τραπεζική χρηματοδότηση για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ, ενώ οι επιχειρήσεις - καταναλωτές, οι οποίες συνεχίζουν να προμηθεύονται το ηλεκτρικό ρεύμα από τους προμηθευτές τους, αντισταθμίζουν τον κίνδυνο αύξησης των τιμών της χονδρεμπορικής αγοράς, καθώς εξασφαλίζουν την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε μία σταθερή τιμή, ανεξαρτήτως των διακυμάνσεων των τιμών στη χονδρεμπορική αγορά, δοθέντος ότι σε περίπτωση αύξησης των τιμών λαμβάνουν την επιστροφή του παραγωγού. Τέλος, παρά το γεγονός ότι οι συμβάσεις αυτές συνομολογούνται μεταξύ ιδιωτικών φορέων, εν τούτοις άπτονται του δημοσίου συμφέροντος, καθώς αποτελούν μέσο ενίσχυσης της ενεργειακής μετάβασης και της απεξάρτησης της παραγωγής ενέργειας από τα ορυκτά καύσιμα, ενώ ταυτόχρονα μειώνουν την ανάγκη χορήγησης κρατικών επιδοτήσεων για την κατασκευή και λειτουργία σύγχρονων ενεργειακών υποδομών (με στοιχεία από τον διαδικτυακό τόπο του Ομίλου Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων – www.odeth.eu και ιδίως άρθρο Α. Κονδυλάτου «Τα πλεονεκτήματα των PPAs στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας».)» (σκ. 15) και «Με βάση τα ανωτέρω και κατόπιν συνεκτίμησης του συνόλου των στοιχείων του φακέλου κρίνεται ότι η ελεγχόμενη σύμβαση δεν αποτελεί σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος, καθώς είναι σαφές ότι δεν αφορά στη φυσική παράδοση της παραγόμενης από τις εγκαταστάσεις του αντισυμβαλλόμενου της

Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως δε προκύπτει από το προσκομισθέν ανωτέρω υπόμνημα, ο λόγος σύναψής της είναι η μείωση του ενεργειακού κόστους της εταιρείας με τη χρήση ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου αντιστάθμισης του κινδύνου υπέρμετρης αύξησης των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος, μέσω της διασφάλισης μίας σταθερής τιμής που προκύπτει από τους όρους της σύμβασης, κατά τους οποίους αν η τιμή του συστήματος στο οποίο ο αντισυμβαλλόμενος παραγωγός θα εγγχεί την παραγόμενη ενέργεια υπερβαίνει την συμβατικά ορισθείσα σταθερή τιμή, τότε θα επιστρέφει στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. τη διαφορά. Σε διαφορετική περίπτωση, ήτοι σε περίπτωση κατά την οποία η τιμή του συστήματος υπολείπεται της συμφωνηθείσας σταθερής τιμής, η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. θα καταβάλλει στον ανάδοχο τη διαφορά. Με τον τρόπο αυτό η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. διασφαλίζει σταθερή τιμή για το ρεύμα που προμηθεύεται από το σύστημα μέσω του οικείου προμηθευτή, ανεξάρτητα από το ύψος των τιμών της αγοράς, μέχρι του ύψους της εγγυηθείσας από τον ανάδοχο - παραγωγό ετήσιας ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας. Παράλληλα, με τη σύμβαση αυτή ο ανάδοχος - παραγωγός εξασφαλίζει μία σταθερή τιμή πώλησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας ανεξαρτήτως των ημερήσιων τιμών της χονδρεμπορικής αγοράς και εξαλείφει τον κίνδυνο εμπορίας, ήτοι τον κίνδυνο μη απόσβεσης της επένδυσής του λόγω χαμηλών τιμών αγοράς, καθώς και τον λειτουργικό κίνδυνο, ήτοι το ενδεχόμενο μη κάλυψης των λειτουργικών του εξόδων, καθώς εξασφαλίζει σταθερά και προβλέψιμα έσοδα. Συνεπώς, κατά το μέρος αυτό, η υποβληθείσα σύμβαση έχει χαρακτηριστικά σύμβασης επί διαφοράς και μπορεί να θεωρηθεί σύμβαση απόκτησης ενός χρηματοπιστωτικού μέσου αντιστάθμισης κινδύνων εκ μέρους αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών, ήτοι του κινδύνου εμπορίας και του λειτουργικού κινδύνου για τον παραγωγό και του κινδύνου διακύμανσης των τιμών του ηλεκτρικού ρεύματος για την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. Περαιτέρω, όμως, η σύμβαση αυτή, κατά το μέρος που αφορά στην μεταβίβαση των Εγγυήσεων Προέλευσης εκ μέρους του παραγωγού, οι οποίες κατά νόμο είναι εμπορεύσιμες και διαπραγματεύσιμες, συνιστά σύμβαση προμήθειας των πιστοποιητικών αυτών.» (σκ. 24).

31. Η Ολομέλεια συνεκτιμά, επίσης, τις σχετικές αναπτύξεις του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας (βλ. σημείο 12 της από 6.12.2023 έγγραφης γνώμης του) και λοιπές πηγές ενόψει του προέχοντος τεχνικού χαρακτήρα του εξεταζόμενου ζητήματος, προς εξεύρεση της κατά το δυνατόν ορθότερης λύσης επ' αυτού (άρθρα 336 παρ. 1, 12 και 15 του ν. 4700/2020). Προς τούτο, η Ολομέλεια συνεκτιμά ειδικότερα τις εξής πηγές: α. Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, «Εθνικό Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος – Προσχέδιο Αναθεωρημένης Έκδοσης», Οκτώβριος 2023, ιδίως σελ. 87, 223, 297-298, διαθέσιμο σε: <https://commission.europa.eu/system/files/2023-11/GREECE%20-%20DRAFT%20UPDATED%20NECP%202021-030%20EL.pdf> β. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Μελέτη, «The design of the European electricity

market - Current proposals and ways ahead», Σεπτέμβριος 2023, ιδίως σελ. 34 επ., διαθέσιμη σε: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/740094/IPOL_STU\(2023\)740094_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2023/740094/IPOL_STU(2023)740094_EN.pdf) γ. United States Environmental Protection Agency, «Financial PPA», διαθέσιμο σε: <https://www.epa.gov/green-power-markets/financial-ppa> δ. Louis-Narito Harada - Marie Coussi, «Power Purchase Agreements: An Emerging Tool at the Centre of the European Energy transition A Focus on France», σε European Energy and Environmental Law Review, Οκτώβριος 2020, σελ. 195-205, ιδίως σελ. 199 επ., διαθέσιμο σε: https://droitenvironnement.files.wordpress.com/2020/10/eelr_29_0503-2.pdf.

32. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Ολομέλεια κρίνει κατά πλειοψηφία ότι το ελεγχόμενο σχέδιο σύμβασης συνιστά, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό, προεχόντως σύμβαση επί διαφοράς (contract for difference) επί ενέργειας και δη επί της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος. Η δε προμήθεια των εγγυήσεων προέλευσης δεν δύναται να μεταβάλει την ανωτέρω κρίση, καθώς η προμήθεια αυτή συναρτάται άμεσα με τον συμφωνηθέντα οικονομικό διακανονισμό, η δε αξία της προμήθειας των εγγυήσεων προέλευσης ανέρχεται μόλις σε 3% του συνολικού συμβατικού αντικειμένου (βλ. και Πρακτικό .../2023 του παραπέμποντος Στ' Κλιμακίου, σκ. 27). Ως εκ τούτου επί του δευτέρου ερωτήματος του Κλιμακίου, προσήκει η απάντηση ότι το ελεγχόμενο σχέδιο σύμβασης συνιστά χρηματοπιστωτικό μέσο κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 4514/2018 και άρα, στο παρόν στάδιο εξέλιξης του δικαίου, εξαιρείται του προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενόψει της διάταξης του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020, όπως αυτή ερμηνεύθηκε ανωτέρω.

33. Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος Σωτηρία Ντούνη, οι Αντιπρόεδροι Μαρία Βλαχάκη, Αγγελική Μαυρουδή, Μαρία Αθανασοπούλου και Ασημίνα Σαντοριναίου και οι Σύμβουλοι Γεώργιος Βοΐλης, Κωνσταντίνα Ζώη, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αικατερίνη Μποκώρου, Ευφροσύνη Παπαδημητρίου και Ιωάννα Ρούλια διατύπωσαν την ακόλουθη μειοψηφούσα άποψη:

33.1. Η αναφερόμενη στη σκέψη 8 διάταξη του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020, η οποία εισάγει εξαίρεση συγκεκριμένων κατηγοριών συμβάσεων από τον συνταγματικά κατοχυρωμένο προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεν επιδέχεται ερμηνείας που να αφίσταται των κριτηρίων και παραπομπών που ρητά ορίζονται από τη διάταξη αυτή, προκειμένου μια σύμβαση να εξαιρεθεί του ελέγχου αυτού.

33.2. Κατά τη ρητή γραμματική διατύπωση της διάταξης στην εξαίρεση εμπίπτουν οι συμβάσεις που αφορούν σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες το αντικείμενο των οποίων αφορά σε έκδοση, αγορά, πώληση ή μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων (μεταξύ των οποίων και οι συμβάσεις επί διαφορών- CFD). Εκ μόνου του προσδιορισμού από την ίδια διάταξη του περιεχομένου των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών προκύπτει ότι συστατικό στοιχείο αυτών είναι οι πάροχοί τους και συνεπώς η διάταξη αυτή κατά λογική

ακολουθία δεν μπορεί παρά να αναφέρεται και στους παρόχους των υπηρεσιών αυτών που κατά νόμο είναι πιστοποιημένοι και έχουν αδειοδοτηθεί να παρέχουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες, ήτοι επαγγελματίες παρόχους τέτοιων υπηρεσιών. Ακριβώς δε για τον προσδιορισμό του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής της όσον αφορά στις συμβάσεις χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ρητά η διάταξη παραπέμπει στις διατάξεις των νόμων 3606/2007 και 4514/2018 [ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕ L 173/12.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2016/1034/ΕΕ (ΕΕ L 175/30.6.2016))], με τους οποίους θεσπίζεται η μορφή και το ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας των παρόχων επενδυτικών υπηρεσιών. Ούτε δύναται να συναχθεί ότι η διάταξη δεν παραπέμπει στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω νόμων, καθόσον υπό την εκδοχή αυτή η σχετική παραπομπή θα ήταν κενή περιεχομένου. Εξάλλου, η ακόλουθη αναφορά της ίδιας διάταξης σε συγκεκριμένους παρόχους χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και Ευρωπαϊκός Μηχανισμό Στήριξης) δεν ιδρύει εξ αντιδιαστολής επιχείρημα υπέρ της παραδοχής ότι η διάταξη εξαιρώντας τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από τον προσυμβατικό έλεγχο δεν ορίζει από ποιο πρόσωπο ή ποιά οντότητα παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες και συνεπώς στο ρυθμιστικό πλαίσιο αυτής μπορούν να ενταχθούν και άλλα πλην των επαγγελματιών κατά την έννοια του ν. 4514/2018 παρόχων πρόσωπα. Και τούτο διότι η τελευταία κατηγορία συμβάσεων, ενόψει της ιδιαιτερότητας της μορφής των παρόχων ως οργάνων ειδικού σκοπού, αποτελεί ειδική κατηγορία συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η οποία δεν καθίσταται ευνόητο ότι εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο της εξαίρεσης κατά την προηγηθείσα διατύπωση της διάταξης, δεδομένου ότι τα όργανα αυτά δεν εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πλαίσιο του ν. 4514/2018.

33.3. Η ανωτέρω ερμηνεία της θεσπιζόμενης εξαίρεσης είναι σύμφωνη και με το ενωσιακό δίκαιο, όπως αναλύεται κατωτέρω:

i. Στο άρθρο 24 της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, με τίτλο «Συμβάσεις που αφορούν ορισμένες υπηρεσίες που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας», ορίζεται ότι «Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες: ... γ) αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, ιδίως με διαδικασίες προμήθειας χρημάτων ή κεφαλαίων από τους αναθέτοντες φορείς: ...». Αντίστοιχα, το άρθρο 16 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, το οποίο τιτλοφορείται «Ειδικές Εξαιρέσεις», ορίζει ότι «Η παρούσα οδηγία δεν

εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες: ... δ) αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση και τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, ιδίως με διαδικασίες προμήθειας χρημάτων ή κεφαλαίων στις αναθέτουσες αρχές, ...».

ii. Περαιτέρω, στο άρθρο 21 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ, με τίτλο «Ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών», ορίζεται ότι «Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπηρεσιών, με αντικείμενο: ... δ) χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την πώληση, την αγορά ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ...». Τέλος, το άρθρο 10 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, το οποίο τιτλοφορείται «Ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών» ορίζει ότι «Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών για: ... ε) χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ...».

iii. Από την αναλυτική παράθεση των ανωτέρω ενωσιακών διατάξεων σαφώς συνάγεται ότι διαχρονικά ο ενωσιακός νομοθέτης οριοθετεί κατά τον ίδιο τρόπο τις επίμαχες εξαιρέσεις είτε αυτές αφορούν στους εξαιρούμενους τομείς (Οδηγίες 2014/25/ΕΕ και 2004/17/ΕΚ) είτε όχι. Τούτο δε διότι το περιεχόμενο αυτών είναι ταυτόσημο στις εκάστοτε ισχύουσες Οδηγίες (ήτοι αφενός στις Οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ και αφετέρου στις Οδηγίες 2014/25/ΕΕ και 2014/24/ΕΕ). Άλλωστε, το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το γεγονός ότι στην ελληνική απόδοση της διατάξεως της περ. δ' του άρθρου 21 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ χρησιμοποιείται ο όρος «χρηματοοικονομικές υπηρεσίες», ενώ στην ελληνική απόδοση της διατάξεως της περ. ε' του άρθρου 10 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ χρησιμοποιείται ο όρος «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες», καθώς η διαφοροποίηση αυτή παρατηρείται μόνο στην ελληνική απόδοση των εν λόγω Οδηγιών και όχι σε έτερες γλωσσικές αποδόσεις. Επισημαίνεται ότι ο όρος «χρηματοοικονομικές υπηρεσίες» της διατάξεως της περ. δ' του άρθρου 21 της Οδηγίας 2014/25 στην αγγλική απόδοση της ίδιας Οδηγίας αναφέρεται ως «financial services», στη γαλλική απόδοση ως «services financiers», στην ισπανική απόδοση ως «servicios financieros» και στην ιταλική απόδοση ως «servizi finanziari», ενώ αντίστοιχα ο όρος «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες» της διατάξεως της περ. ε' του άρθρου 10 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ στην αγγλική απόδοση της ίδιας Οδηγίας αναφέρεται ως «financial services», στη γαλλική απόδοση ως

«services financiers», στην ισπανική απόδοση ως «servicios financieros» και στην ιταλική απόδοση ως «servizi finanziari».

iv. Επιπλέον, η εν μέρει διαφορετική διατύπωση των επίμαχων εξαιρέσεων στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, σε σχέση με τις προγενέστερες Οδηγίες 2004/18/ΕΕ και 2004/17/ΕΚ, δεν ασκεί επιρροή ούτε άγει σε διαφορετική ερμηνεία των επίμαχων διατάξεων, προεχόντως διότι εάν ο ενωσιακός νομοθέτης είχε επιφέρει με τον νέο κανόνα ριζική μεταβολή στην προϊσχύουσα αυτού ρύθμιση, θα είχε προβεί σε σχετική επισημάνση στις αιτιολογικές σκέψεις των νεότερων Οδηγιών (2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα, πρβλ. προτάσεις Γενικού Εισαγγελέα της 29.10.2020, Τσεχική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C-862/19P, σημ. 58). Τουναντίον, οι νεότερες διατάξεις των Οδηγιών αυτών συνιστούν το τελευταίο στάδιο εξέλιξης της εν λόγω εξαιρέσεως (πρβλ. προτάσεις Γενικού Εισαγγελέα της 29.10.2020, Τσεχική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C-862/19P, σημ. 53).

v. Επιπροσθέτως, η διάταξη της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 325 του ν. 4700/2020 ταυτίζεται κατά περιεχόμενο α) με τη διάταξη της περ. ε' του άρθρου 10 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η διάταξη του στοιχείου ε' του άρθρου 10 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και β) με τη διάταξη της περ. δ' του άρθρου 240 του ίδιου νόμου, με την οποία μεταφέρθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η διάταξη του στοιχείου δ' του άρθρου 21 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Επισημαίνεται, εξάλλου, ότι ο έλληνας νομοθέτης σε αμφότερες τις διατάξεις χρησιμοποιεί τον όρο «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες». Ήτοι, σε αντίθεση με τις ελληνικές αποδόσεις των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, δεν παρατηρείται διαφοροποίηση του επίμαχου όρου κατά την ενσωμάτωση των Οδηγιών αυτών στην ελληνική έννομη τάξη.

vi. Εξ ετέρου, το θεσπισθέν με τον ν. 4700/2020 νομοθετικό πλαίσιο διενέργειας προσυμβατικού ελέγχου είναι το ίδιο είτε πρόκειται να συναφθεί σύμβαση σε εξαιρούμενο τομέα είτε όχι. Τούτων δοθέντων, ανεξαρτήτως του αν η εκάστοτε ελεγχόμενη σύμβαση αφορά σε τοιαύτο τομέα ή όχι, η ερμηνεία του ρυθμιστικού πεδίου της εξαιρέσεως της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 325 του ν. 4700/2020 οφείλει να είναι ενιαία και ομοιόμορφη.

vii. Εξ όλων των ανωτέρω λόγων, η ερμηνεία που δόθηκε από το ΔΕΕ και τον Γενικό Εισαγγελέα επί της διατάξεως της περ. δ' του άρθρου 16 της Οδηγίας 2004/18/ΕΕ (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 17.6.2021, Τσεχική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, C-862/19 P, σκ. 51 και προτάσεις Γενικού Εισαγγελέα της 29.10.2020 για την ίδια υπόθεση, σημ. 106 και υποσημ. 77), είναι σκόπιμο να ληφθεί υπόψη ειδικά για τον καθορισμό του ρυθμιστικού πεδίου της συγκεκριμένης εξαιρέσεως. Στην εν λόγω δε υπόθεση ο Γενικός Εισαγγελέας πρότεινε (και το Δικαστήριο της Ένωσης δεν προκύπτει ότι τοποθετήθηκε διαφορετικά) ότι η συγκεκριμένη εξαίρεση οριοθετείται με βάση την ταυτότητα του παρόχου των υπηρεσιών αυτών. Το γεγονός αυτό σαφώς συνάγεται εκ του ότι

– σε αντίθεση με το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο κατά την έκδοση της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεώς του στην υπόθεση T-629/17, Τσεχική Δημοκρατία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στηρίχθηκε μόνο στο τμήμα της διατάξεως της περ. δ' της Οδηγίας 2004/18/EK που αφορά στις «... υπηρεσίες που παρέχονται από κεντρικές τράπεζες» (βλ. σκ. 59 της εν λόγω αποφάσεως) – ο Γενικός Εισαγγελέας, στην υποσημείωση 77 των προτάσεών του η οποία επεξηγεί τις οριζόμενες βάσει του παρόχου τους συμβάσεις, παραθέτει το σύνολο της ανωτέρω διατάξεως.

viii. Τέλος, η αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή - δυνάμει της οποίας κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020, εξαιρούνται από τον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου οι συμβάσεις που αφορούν, άμεσα ή έμμεσα, σε «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση ή τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων», των οποίων (συμβάσεων) η έννοια οριοθετείται αντικειμενικά βάσει των διατάξεων των ν. 3606/2007 και 4514/2018, ανεξαρτήτως του αν οι ως άνω συμβάσεις υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω νόμων και ανεξαρτήτως της φύσης του προσώπου ή της οντότητας που παρέχει τις υπηρεσίες αυτές – δίδει την ευρύτερη δυνατή έννοια σε διάταξη εισάγουσα εξαίρεση από τον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τοιουτοτρόπως δεν διασφαλίζει τη δίκαιη (σύννομη και χρηστή) διανομή δημόσιων χρηματοοικονομικών πόρων [για την έννοια αυτή βλ. ενδεικτικώς Intosaí gon 9160 “Enhancing good governance for Public Assets – Guiding Principles for Implementation”, όπου ως πόρος νοείται «Κάθε στοιχείο με αξία που κατέχει ένας φορέας ή ένα πρόσωπο» και άρθρο 33 περ. α του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143), βλ. ΕλΣυν Έβδ. Τμ. 1491/2022, σκ. 12].

33.4. Εξάλλου, συμβάσεις επί διαφορών (CFD) είναι οι συμβάσεις με τις οποίες συμφωνείται ότι ο αγοραστής θα καταβάλλει στον πωλητή τη διαφορά μεταξύ της τρέχουσας κατά τον χρόνο λήξης της σύμβασης αξίας του υποκείμενου προϊόντος (π.χ. τίτλος, εμπορεύματα, δείκτες) και της αξίας αυτού κατά τον χρόνο έναρξης της σύμβασης. Εάν η τιμή κατά τη λήξη της σύμβασης είναι υψηλότερη από αυτήν κατά τη σύναψη της σύμβασης, τότε ο πωλητής θα πληρώσει στον αγοραστή τη διαφορά και αυτό θα αποτελεί το κέρδος του αγοραστή. Αντίθετα, αν η τρέχουσα τιμή του υποκείμενου προϊόντος κατά τον χρόνο λήξης της σύμβασης είναι χαμηλότερη από αυτήν κατά τον χρόνο έναρξης της σύμβασης, τότε τη διαφορά θα ωφεληθεί ο πωλητής. Οι συμβάσεις αυτές δεν προϋποθέτουν φυσική παράδοση του υποκείμενου προϊόντος αλλά αποτελούν χρηματοπιστωτικά μέσα (παράγωγα), τα οποία διαχειρίζονται κατά βάση πάροχοι χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ενόψει της πολυπλοκότητάς τους, της

εξειδίκευσης που απαιτείται για τη διαχείρισή τους και του υψηλού ρίσκου που συνεπάγονται για τον επενδυτή.

33.5. Ωστόσο, δεν αποκλείεται η σύναψη δημόσιας σύμβασης με ρύθμιση της τιμής του προμηθευόμενου προϊόντος υπό τους όρους λειτουργίας της σύμβασης επί διαφοράς, προκειμένου να διασφαλιστεί από τον αναθέτοντα φορέα μία σταθερή τιμή ώστε να αντισταθμίσει τον εκτιμώμενο κίνδυνο για μη προβλέψιμες αυξήσεις της τιμής του προϊόντος. Οι όροι προσδιορισμού όμως της τιμής δεν δύνανται να αναιρέσουν, άνευ ετέρου, το ουσιαστικό περιεχόμενο της σύμβασης και την εννοιολογική της ένταξη στην κατηγορία των δημόσιων συμβάσεων προμήθειας, εφόσον ο κύριος σκοπός της σύμβασης είναι η προμήθεια αγαθού και όχι η κερδοφορία επί της τιμής.

33.6. Ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων: α) η ελεγχόμενη σύμβαση εμπίπτει στην έννοια της σύμβασης του άρθρου 324 παρ. 1 του ν. 4700/2020 και υπάγεται στον προσυμβατικό έλεγχο. Και τούτο διότι με τη σύμβαση αυτή η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε, η οποία υπάγεται κατά πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον προσυμβατικό έλεγχο, αποβλέπει εν προκειμένω στην προμήθεια ρεύματος, ενώ δεν ασκεί επιρροή για τον εννοιολογικό χαρακτηρισμό της ως σύμβασης προμήθειας ότι εξ αντικειμένου δεν υφίσταται δυνατότητα φυσικής παράδοσης του αγαθού. Ούτε ο τρόπος προσδιορισμού της τιμής της σύμβασης υπό τα χαρακτηριστικά της σύμβασης επί διαφοράς, τον οποίο επέλεξε η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. προκειμένου να διασφαλίσει μία σταθερή τιμή, ώστε να αντισταθμίσει τον κίνδυνο από τυχόν υπέρμετρη αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος, δύναται να αλλοιώσει το κύριο και ουσιαστικό περιεχόμενο της σύμβασης που είναι, ενόψει του σκοπού της, η προμήθεια αγαθού (ρεύματος) και να μετατρέψει αυτήν σε σύμβαση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και β) ακόμα όμως και υπό την εκδοχή ότι η υπό κρίση σύμβαση αποτελεί, κατά το προέχον μέρος της, σύμβαση παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης του άρθρου 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020, καθόσον, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στις σκέψεις 1, 2 και 3 δεν συνάπτεται με φορέα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4514/2018 και έχει αδειοδοτηθεί ως φορέας παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, προϋπόθεση που πρέπει να συντρέχει προκειμένου να εξαιρεθεί αυτή η κατηγορία συμβάσεων από τον προσυμβατικό έλεγχο.

33.7. Κατόπιν των ανωτέρω παραδοχών η ελεγχόμενη σύμβαση θα έπρεπε να αναπεμφθεί στο αρμόδιο ΣΤ' Κλιμάκιο προς περαιτέρω εξέταση. Η άποψη όμως αυτή δεν εκράτησε.

34. Κατόπιν της επίλυσης κατά τα ανωτέρω του πρώτου και του δευτέρου ερωτήματος του Κλιμακίου, παρέλκει η εξέταση, από την Ολομέλεια, του τρίτου ερωτήματος του Κλιμακίου.

35. Αρθείσας επομένως της αμφιβολίας και εφόσον δεν εκκρεμεί άλλο νομικό ή πραγματικό ζήτημα επί της υπόθεσης, καθώς και για λόγους οικονομίας της δίκης, η Ολομέλεια κρίνει ότι δεν πρέπει να αναπέμψει την υπόθεση στο

παραπέμπον Στ' Κλιμάκιο, αλλά να αποφανθεί οριστικά η ίδια επί του ελεγχόμενου σχεδίου σύμβασης (άρθρα 337 παρ. 5 και 329 παρ. 5 του ν. 4700/2020).

36. Αποφαινόμενη οριστικά επί του ελεγχόμενου σχεδίου σύμβασης, η Ολομέλεια κρίνει ότι αυτό απαραδέκτως υποβλήθηκε για την άσκηση προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο (άρθρο 325 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4700/2020).

Για τους λόγους αυτούς

Αίρει την αμφιβολία που παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου από το Στ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου με το Πρακτικό .../2023.

Δεν αναπέμπει την υπόθεση στο Στ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αποφαίνεται οριστικά ότι το σχέδιο σύμβασης με τίτλο «Προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος μέσω διμερών συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με χρηματικό διακανονισμό (Financial Virtual Corporate Power Purchase Agreement – PPA) και μεταβίβαση πιστοποιητικών», μεταξύ της «Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης ΑΕ» (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) και της εταιρείας ..., απαραδέκτως υποβλήθηκε για την άσκηση προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε σε τηλεδιάσκεψη στις 22 Δεκεμβρίου 2023, κατ' εφαρμογή του άρθρου 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ	ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΣΤΙΝΗ
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΑΒΒΙΔΗΣ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στις 7 Φεβρουαρίου 2024 (βλ. πρακτικό δημοσίευσης με όμοια ημερομηνία).

Η ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ	ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΑΛΑ